

Заровецький Василь Володимирович,
судовий експерт сектору
дактилоскопічного обліку відділу
криміналістичних видів досліджень
Тернопільського науково-дослідного
експертно-криміналістичного центру
МВС України;

Грабовська Вікторія Володимирівна,
студент 401 навчальної групи
навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх справ

МЕТОДИ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

На сучасному етапі розвитку науки в Україні відбувається реформування навчального процесу у вузах відповідно із загальноєвропейськими вимогами до якості освіти. В умовах реформування вищої школи мають змінюватися також і освітні методи викладання іноземних мов.

Для співробітників Національної Поліції України знання іноземної мови є важливою навичкою, адже відповідно до своєї роботи, поліцейському потрібно взаємодіяти не лише з громадянами України, але й з іноземцями.

На жаль, рівень володіння іноземною мовою у майбутніх правоохоронців залишається ще досить низьким, а їх іншомовна підготовка потребує значного удосконалення, а процес здійснення мовної підготовки має бути максимально наближеним до майбутньої професійної діяльності.

Подібні знання формуються у майбутніх правоохоронців під час вивчення іноземної мови на різних етапах професійної підготовки: первинному, у вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання, післядипломної освіти та службової підготовки.

Основними методами навчання іноземних мов вважають комунікативний, конструктивістський та когнітивно-комунікативний методи.

Комунікативний метод викладання іноземних мов базується на створенні умов, близьких до реального процесу спілкування. Сама назва методу свідчить про те, що він спрямований на оволодіння відповідною комунікативною компетенцією, що саме вільна комунікація є метою навчання. Тексти та вправи, що пропонуються на подібних заняттях,

повинні мати дискусивний характер та спонукати студентів до дискусії та висловлення думок.

Конструктивістський метод базується на спрямованості учбового процесу на дію, наближену до реалій життя. Позитивною рисою конструктивістського методу є можливість для студентів наблизитися до реальних життєвих ситуацій, «пережити» їх, користуючись іноземною мовою, та бути готовими спілкуватися іноземною мовою у реальних подібних ситуаціях у майбутньому.

Когнітивно-комунікативний метод викладання іноземних мов має в своїй основі принцип усвідомлення під час навчання. Згідно цього методу, вивчення будь-якого лінгвістичного явища повинно спиратися на розуміння його виникнення та використання у мові. Вправи когнітивно-комунікативного характеру повинні захоплювати увагу студентів, підштовхувати їх пошукову зацікавленість у подальшому засвоєнні, вчити аналізувати, порівнювати, узагальнювати, відшукувати взаємозв'язки [1, с. 242–247].

Метод рольової гри є також активним методом навчання, засобом розвитку комунікативних здібностей студента. Цікава рольова гра мотивує до навчальної діяльності, виступає активним способом навчання практичного володіння англійською мовою як іноземною. Цей популярний інтерактивний метод допомагає подолати мовні бар'єри, значно підвищує обсяг комунікативної практики молоді. До кожної гри розробляються завдання, на меті яких – забезпечити взаємодію між партнерами. Таким чином, сформовані соціально-рольові відносини учасників, вимагають від них правильно вирішувати поставлені завдання і зіграти свою соціальну роль.

ESP (English for specific purposes) – це підхід до навчання англійської мови або ж один із напрямів ELT (English Language Teaching). ESP – англійська для спеціальних цілей, це не готова методика, це гнучкий підхід до вивчення англійської мови, заснований на потребах цільової аудиторії.

ESP не є навчанням певного «виду» англійської мови. Те, що англійська вивчається для спеціальних потреб, не зумовлює її поділ на «підвиди», цей метод передбачає засвоєння англійської мови в цілому, а не лише її спеціалізованої частини. Англійська для спеціальних цілей не відрізняється від інших форм навчання іноземної мови у плані методики.

Різниця між навчанням ESP та General English полягає у змістовому наповненні навчання, у темах, лексемах і

граматичних конструкціях, що мають особливе значення, однак це не передбачає ігнорування загальної комунікативної компетентності.

Незважаючи на те, що викладання ESP фокусується на практичних, фахово спрямованих методах та аплікаціях, цей процес включає також базові знання природи мови, основні методи та форми викладання. Творче поєднання традиційних методів викладання та новітніх технологій, що включає використання віртуального середовища для заохочення мотивації студентів, стає пріоритетним серед найбільш дієвих методів викладання ESP [2, с. 1–15].

Необхідно зазначити, що вивчення мови студентами неможливе без використання сучасних освітніх технологій. Інноваційні технології – це професійно-орієнтоване навчання іноземної мови, створення проєктів, застосування телекомунікаційних технологій, робота з навчальними комп'ютерними програмами з іноземних мов, дистанційна форма навчання мови, створення презентацій в програмі PowerPoint, використання інтернет-ресурсів, навчання іноземної мови в комп'ютерному середовищі (форуми, блоги, електронна пошта), новітні тестові технології. Використання комп'ютерних технологій при вивченні іноземної мови відкриває перед студентами доступ до нових джерел інформації, підвищує їх мотивацію до отримання інформації іноземною мовою, підвищує ефективність самостійної роботи, дає нові можливості для творчості [3].

Важливим моментом є також те, що у 2016 році за підтримки Британської Ради спільно з Посольством США в Україні було створено курси англійської мови для поліцейських. Завдяки цьому проєкту поліцейські мають можливість безоплатно вивчати англійську мову. За допомогою курсу патрульні зможуть краще спілкуватися англійською та надавати допомогу іноземним гостям Києва. Навчальна програма передбачає 120 годин роботи в класі та завдання для самостійного виконання вдома. Курс націлений не лише, щоб покращити рівень англійської мови загалом, але й розвинути уміння використовувати спеціалізовану професійну лексику в життєвих ситуаціях.

Отже, надзвичайно важливо впроваджувати нові методи та залучати інноваційно-технологічні системи для формування у свідомості поліцейського, прагнення до вивчення іноземної мови та прогресивного впровадження її у своїй діяльності. Поліцейський повинен вміти не тільки правильно формулювати думки, а й дотримуватися культурної норми, прийнятої у носіїв мови.

Список використаних джерел

1. Альошина О. М. Сучасні методи та технології викладання іноземних мов у ВНЗ / О. М. Альошина // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти : зб. наук. пр. / ред. Л.Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, О.Г. РОМАНОВСЬКИЙ. – Харків : НТУ «ХПИ», 2012. – Вип. 30–31 (34–35). – С. 242–247.

2. Butler-Pascoe M. E. English for Specific Purposes (ESP), Innovation, and Technology / M. E. Butler-Pascoe // English Education and ESP. – 2009. P. 1–15.

3. Якименко С.С. Інноваційні освітні технології у вивченні англійської мови, СІП № 17, м. Харків. <http://journal.osnova.com.ua/article/52127>.

Dramaretska Larysa,

Senior Instructor of the Chair of Legal
Linguistics of the National Academy
of Internal Affairs

ON THE PROBLEMS OF TEACHING OF LISTENING

Despite its obvious significance to language learning, the listening skill was for a long time relegated to a minimal place in foreign language curricula. With the advent of communicative language teaching and the focus on aptitude, the learning and teaching of listening started to receive more attention. It is especially relevant to play emphasis during on-line mode of studying. However, listening is not yet fully integrated into the curriculum and needs to get more time. To make the integration of listening into studying efficient it is necessary to evaluate and try to solve the problems of both learners and teachers.

Addressing listening in the language classes constitutes some challenges for teachers. One of a language teacher's tasks is to develop a vision of where listening fits within teaching. Then, it is necessary to think of how listening activities might be planned and what goals and expectations to set for learners. To integrate listening into curriculum some general questions related to this skill should be considered and answered by a teacher: Is listening a passive skill, as it is referred to sometimes? To what extent is listening comprehension dependent on the listener's ground and prior knowledge?, What other type of processing do learners employ to comprehend a listening text? What kind of listening input is needed to develop listening proficiency in students? To what extent should